

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

DATO: 08.03.2021

Kommunal og Moderniseringsdepartementet

DERES REF: 21/225 innspill kyststrategi

VÅR REF: 21/383

"Strategi for næringsutvikling langs kysten". Innspill fra Lofotrådet.

Lofotrådet er positiv til at regjeringen igangsetter arbeidet med en ny strategi for næringsutvikling langs kysten, som spesifikt skal se på vekst og verdiskapning langs kysten. Vi er positive til målsettingen om at strategien skal bidra til å styrke næringsutviklingen i distriktskommunene langs kysten, og å nå bærekrafts målene. Vi er enige i fokuset på at strategien særlig skal bidra til å utvikle nye og eksisterende verdikjeder innen kystnæringer som sjømat, maritim næring, energisektoren og reiseliv.

Lofotrådet og alle Lofotkommunene har vedtatt en grønn vekststrategi, som har samme målsetting som kyststrategien - bærekraftig vekst. Vekstrategien har i første omgang fokus på 6 områder som Lofotrådet også mener vil kunne være relevant å berøre i utformingen av Kyststrategien. Fokusområdene Lofoten har valgt er:

- 1) Miljøkrav i offentlig budsjettering og anskaffelser
- 2) Nullutslipps transportsoner
- 3) Fornybart/utslippsfritt reisemål
- 4) Utslippsfritt kystfiske (fra kyst til marked)
- 5) Lavutslipp landbruk og havbruk
- 6) Lavutslipp luftfart/ El-fly

Verdikjeder

Lofoten har flere sterke verdikjeder i Nord-norsk målestokk. Fiskeri og havbruk står sterkt i Lofoten, og mye av næringslivet og aktiviteten er bygget opp rundt denne næringen i maritim sektor. Fiskere, Fiskekjøpere, foredlingsbedrifter, utstyrsleverandører, skipsverft, sjøfolk, sikkerhetssenter, Senter for oljevern og marint miljø m.m, og flere betydelige fiskerihavner. Det arbeides med videreføring i mange selskaper, men det er fortsatt mange muligheter for å utvikle verdikjeden videre for å viderefø de marine ressursene som finnes langs kysten. Havstrategien omhandler mange utviklingsretninger og satsninger som Lofotens næringsliv aktivt er med å videreutvikle hver dag.

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

Reiseliv har de siste 20 årene også blitt en betydelig næring i Lofoten - og er en viktig kilde til å kunne bygge flere attraktive tilbud for så vel innbyggere som besøkende. I de senere år har det vært spesielt fokus på å utvikle strategi for besøksforvaltningen. Det har målrettet blitt arbeidet for å kunne tilby attraktive opplevelser hele året. Helårlig aktivitet skaper grunnlag for flere helårlige arbeidsplasser. Helårlige arbeidsplasser er viktig for samfunnsutviklingen, og denne utfordringen er ventelig lik langs hele kysten av Norge.

Lofotrådet foreslår at utfordringene rundt å skape et helårlig reiseliv, tas med i perspektivene og temaene som Kyststrategien skal omhandle.

Aktuelle temaer for strategien

1. Vekst og verdiskaping som gir positive ringvirkninger i kystsamfunnene
2. Kunnskap, kompetanse og digitalisering for å styrke næringslivets konkurransekraft
3. Infrastruktur, herunder digital, som en sentral forutsetning for næringsutvikling. "
4. Bærekraftig arealforvaltning- og samfunnsplanlegging

Lofotrådet mener dette er viktige temaer å basere en kyststrategi på. I tillegg ønsker vi å spille inn "et differensiert arbeidsmarked" som tema for strategien. Positiv samfunnsutvikling er utfordrende å få til i kystsamfunnene dersom arbeidsmarkedet blir for ensrettet. Et godt arbeidsmarked bør tilby differensierte arbeidsplasser. Det er viktig å ha en strategi for at det er 2 personer pr husholdning som må kunne få seg arbeid på et sted eller i en region, for å sikre en bærekraftig vekst og utvikling. Det må være en evne til å se helheten i samfunnsutviklingen, slik at man sikrer at arbeidsmarkedet i en region som Lofoten kan tilby jobb til flere. Lofotrådet vil gjerne at det gjennom kyststrategien kan settes tilstrekkelig fokus på dette, da det er så grunnleggende viktig for å lykkes med en positiv utvikling i kystsamfunnene.

- De fleste stedene langs kysten er avhengige av at næringstransporten utvikles med lavutslippsteknologi for at kutt i næringstransport skal være mulig. Kyststrategien bør derfor fokusere på utvikling av lavutslipps næringstransport til kysten, både på vei og på kjøll. Kostandene forbundet med å utvikle f.eks. jernbane til flere av kystsamfunnene kan vanskelig forsvare de naturinngrep det medfører. Nye jernbanestrekninger kan også være et sterkt virkemiddel for å sentralisere all aktivitet til visse punkter langs kysten, og dette kan virke uheldig på bosetting og deretter på hvor kapital vil bli investert for å skape nye muligheter i fremtiden. Når NTP legger opp til historisk satsning på Tog, betyr det at mange kystbaserte infrastruktur behov sannsynlig tar lengre tid å realisere. Havneutvikling er viktigere for de fleste kystkommuner i Norge, enn satsning på tog isolert sett. For svært mange kystkommuner i Nordland har den manglende investeringsmuligheten i havn vært til hinder for utvikling. Dersom man i en kyststrategi kan omhandle tiltak som kan gjøre satsning på sjøtransport og havneutvikling mer framtrødende - vil det kunne bidra til

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

vekstimpulser for kystkommunene, og legge til rette for at marine næringer i kystkommunene kan igangsette vekstprosjekter. Et tiltak som ville kunne bidra, er å øke rammen for "spleiseprojekter" med staten i statsbudsjettet for havneutvikling.

- Mange kystkommuner/regioner har utfordringer knyttet til kommunikasjon med ferge og hurtigbåt. Det ene er at frekvens på sambandene skaper tidsulemper og tidskostnader for næringsliv og befolkning. I tillegg har denne infrastrukturen fått svært høy økt kostnad de senere år, og brukernes utgifter har økt langt mer enn annen pris og lønnsvekst i samfunnet forøvrig.

Utviklingen til at "øyfolk" må dekke stadig større del av sin infrastruktur kostnad, mens befolkning på fastlandet får bygget og dekket infrastruktur av fellesskapet, skaper svært ulike konkurransevilkår for næringsliv og samfunn avhengige av båttransport. Lofotrådet mener denne utfordringen er viktig å ta med i kyststrategien, for å bidra til å sikre bedre konkurransevilkår, og for å tilrettelegge for positiv utvikling langs kysten av Norge.

- Kompetanseutvikling og kunnskapsproduksjon foregår kontinuerlig i Norges kystsamfunn. Lofotrådet mener at det vil være viktig å arbeide for å koble kunnskapsmiljøer på landets universiteter og høyskoler enda tettere til utviklingen av næringene langs kysten. Det er viktig at det legges til rette for desentraliserte studieløsninger i distriktene.

- Klimaplanen har bl.a. som mål¹ å halvere utslipp fra innenriks sjøfart og fiske. I Lofoten pågår det årlige skreifisket fra januar til april. Det meste av mindre fartøy velger å dra til Lofoten for å ta sin kvote for torsk under dette fisket. Dermed vil det være naturlig å starte omleggingen av ny infrastruktur for fiskeflåten i Lofoten. Spesielt er det viktig at nødvendig infrastruktur for lavutslipps fartøytyper utvikles i Lofoten, slik at de aktører som er mest fremtidsrettet kan komme til tilrettelagte forhold når vinterfisket skal gjennomføres. Det vil også kunne være en viktig katalysator for å kunne gjennomføre endringer for fiskeflåten i et hurtigere tempo.

- Flere av kystsamfunnene har unike ressurser som det kan være muligheter for å skape ny virksomhet ut fra. Det er viktig at disse ressursene kan tjene som kilde for positiv utvikling i de områdene slike finnes. Kyststrategien kan løfte frem noen slike fremtidsmuligheter i kystsamfunnene.

F.eks. har Lofoten en betydelig andel av tidevannskraft ressursene til Norge. Der ble gjennomført en pilot i Lofoten i 2010 for å forsøke å hente ut denne kraftressursen i et pilotprosjekt. Siden den gang er det utviklet operative tidevannskraftverk i Storbritannia på annen teknologi. Kompetansen dette har gitt har nå muliggjort at dette konseptet er blitt eksportert til Japan. En slik ressurs kan være en viktig utviklingsmulighet i Lofoten, og som best utvikles i Lofoten hvor ca. 70% av tidevannsressursene til Norge er lokalisert.

¹ Side 46, figur 3.3 i Klimaplanen

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

- Lofoten har mye fjell som gir rasutfordringer, slik at det areal som ligger utenfor sone med ras utfordringer, er svært begrenset. Når der da er vedtatt generell begrensning i areal som ligger 100 m fra strandsonen, gjenstår ofte relativt lite egnet areal for å skape utvikling på. Derfor blir bærekraftig arealforvaltning- og samfunnsplanlegging et godt og viktig tema i strategien, og et viktig utviklingsteama når det gjelder arealutnyttelse i kystkommunene. Også som verktøy for å utvikle enda mer attraktive steder/kraftsentre langs kysten av Norge.

- Lofoten Avfallsselskap - håndterer avfall for 4 av 6 av Lofotens kommuner. En slik aktør er viktig i utviklingen av sirkulærøkonomi, og kan brukes aktivt i kampen mot matsvinn. De har høy etablert troverdighet i befolkningen, og full tilgang til hvor mye mat som kastes i vår region. Utvikling av strategier for å koble denne type selskaper langs kysten av Norge, kan gi rom for hurtigere og bedre utvikling i kystkommunene, og være et viktig verktøy i arbeidet med bærekraft.

- Lofotkraft bredbånd - er et kommunalt eiet bredbånd selskap som har utbygget fibernett i store deler av Lofoten. De kan være en viktig innspill aktør for kyststrategien når det gjelder utvikling av digital infrastruktur i områder med lav befolkningstetthet.

Samspill mellom myndigheter, næringsliv og andre sentrale aktører

Kommunene og regionrådene langs kysten er viktige aktører for å oppnå et godt samspill. Mange steder vil der også være næringsforeninger, og ulike Industriforeninger og tilsvarende utviklingsaktører som har aktive roller, og som er gode samspill aktører. Digitaliseringen gir uante muligheter for samspill, uten store kostnader, men det er samtidig viktig at samspillsmøter ikke legges i for store samlinger, slik at den enkelte deltager lettere kan være en aktiv bidragsyter.

Avslutning

Lofoten er en av få regioner i Nord-Norge som har hatt vekst i folketall de siste årene. Riktig nok er det i de to største kommunene - Vestvågøy og Vågan at veksten er positiv, mens den for de 4 andre kommunene fortsatt er nedgang i folketall. Regionen har fødselsunderskudd, og gjennomsnittsalder er fortsatt økende. Den demografiske utviklingen underbygger behovet for at der bør gjøres en fornyet satsning slik dette strategiarbeidet har målsatt seg å gjøre. Lofotrådet stiller gjerne opp i det videre arbeidet med kyststrategien.

Med vennlig hilsen

Remi Solberg
Leder